

Zbirka medijskih objava

VladaBrckoDistrikta_kliping_dnevno,
za razdoblje 27. 9. 2020

Broj objava: 3

Internet: 1

Televizija: 2

Teme praćenja:

Vlada Brčko Distrikta: 0

Gradonačelnik: 0

Skupština Brčko: 0

Brčko: 3

Brčko:

Televizija	Naslov	Koronavirus u osnovnim školama u Tuzlanskom kantonu		
Serijski br. 1	Medij; Doseg	Radio Televizija Federacije Bosne i Hercegovine; , Bosna i Hercegovina	19:30	Trajanje: 3 min
	Rubrika, Datum	Dnevnik; 26. 9. 2020		
	Autor	Azra Delmanović		
	Teme	Brčko		

Televizija	Naslov	Turizam u Brčkom		
Serijski br. 2	Medij; Doseg	Radio televizija Republike Srpske; , Bosna i Hercegovina	07:00	Trajanje: 5 min
	Rubrika, Datum	Vikend jutro; 26. 9. 2020		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Internet	Naslov	Schwarz-Schilling o Dejtonu: Vrijeme je da BiH iskusi pravdu jer bez nje nema trajnog mira		
Serijski br. 3	Medij; Doseg	Klix.ba; 1.158, Bosna i Hercegovina		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 9. 2020		
	Autor	A. Z.		
	Teme	Brčko		

Država: Bosna i Hercegovina

Doseg:

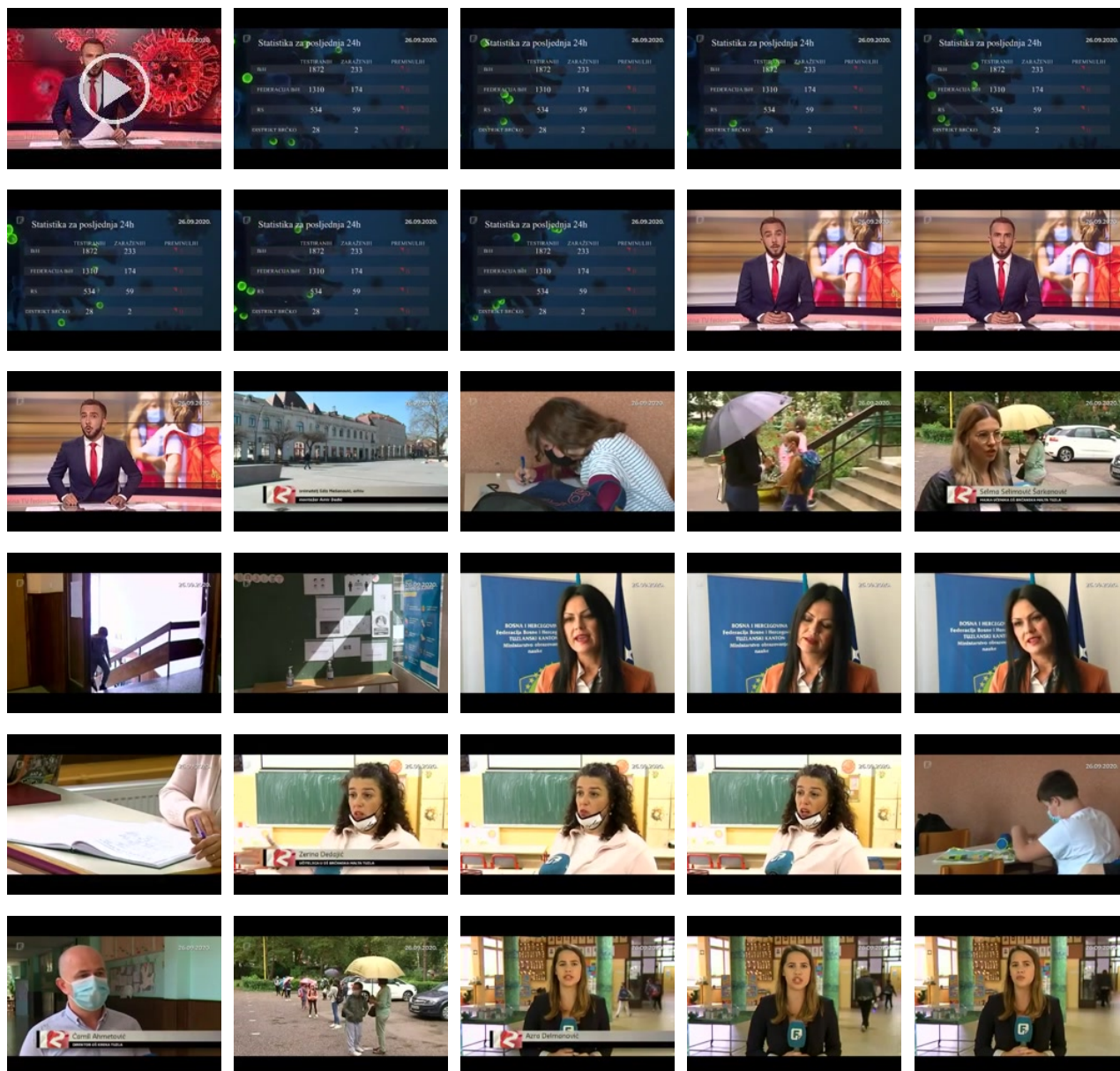
Indeks

Trajanje: 03:00

(pogledaj)

1 / 1

Koronavirus u osnovnim školama u Tuzlanskom kantonu

Turizam u Brčkom

Schwarz-Schilling o Dejtonu: Vrijeme je da BiH iskusi pravdu jer bez nje nema trajnog mira

Dejtonski sporazum zacementirao je put nacionalističkim i secesionističkim snagama u BiH, koje teže razbijanju države. Da bismo razumjeli situaciju u BiH moramo baciti pogled na Dejton, piše bivši visoki predstavnik za BiH Christian Schwarz-Schilling za Deutsche Welle.

Dejtonski sporazum zacementirao je put nacionalističkim i secesionističkim snagama u BiH, koje teže razbijanju države. Da bismo razumjeli situaciju u BiH moramo baciti pogled na Dejton, piše bivši visoki predstavnik za BiH Christian Schwarz-Schilling za Deutsche Welle.

Ove godine se navršava 25 godina od kako je američki gradić Dayton, Ohio, ušao u istoriju. Tamo je 21. novembra 1995., nakon skoro četiri godine, okončan rat u BiH nakon pregovara o mirovnom sporazumu, koji su tri tadašnja predsjednika, Slobodan Milošević, Franjo Tuđman i Alija Izetbegović, potpisali 14. decembra 1995. u Parizu.

Kako bismo razumjeli sadašnju situaciju u BiH, 25 godina nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma, moramo baciti pogled na njegov nastanak, sadržaj i posljedice.

Nastanak Dejtonskog sporazuma

Američka administracija predsjednika Billa Clintona se početkom 1994. iz više razloga snažno angažovala u tada ratnoj BiH, i u martu 1994. posredovala između Bošnjaka (Muslimana) i bosanskih Hrvata, da uspostave Federaciju BiH. Federalni model je poslužio "Kontaktnoj grupi", sastavljenoj od SAD, Velike Britanije, Francuske, Rusije i Njemačke, kao kamen temeljac za kasnije pregovore o mirovnom sporazumu.

Plan tadašnje "Kontakt grupe" zasnovan je na prijedlogu Rusije, Velike Britanije i Francuske da se progoni, tj. "etničko čišćenje" koje su počinili Srbi, prizna i da im se dodijeli 49% teritorije BiH, iako je prema popisu stanovništva iz 1991. godine u BiH živjelo samo 31% Srba.

Kasnije je prihvaćeno čak i preseljenje različitih etničkih grupa, samo da bi se bolje razgraničile "homogene" etničke grupe: Srbi s jedne strane i Federacija s Bošnjacima i Hrvatima s druge strane.

Sjedinjene Države, koje su se dugo protivile priznavanju rezultata rata, početkom 1995. godine su ipak napravile politički zaokret i priznale ratna osvajanja tj. "etnička čišćenja", a time i teritorijalnu podjelu u korist Srba. Njemačka je bila posljednja zemlja koja je pristala na takvu promjenu paradigme. Ovom teritorijalnom podjelom, zacrtanom Dejtonskim sporazumom, agresor je na kraju nagrađen, a napadnuti su kažnjeni.

Možemo li ovdje govoriti o pravednom mirovnom sporazumu?

Sadržaj Dejtonskog sporazuma

Snažnim pritiskom američkih pregovarača, predvođenih Richardom Holbrookeom, rat u Bosni i Hercegovini završen je u Daytonu 21. novembra 1995. godine. Bosna i Hercegovina je opstala kao država, ali je podijeljena na dva entiteta: Federaciju BiH s hrvatskim i muslimanskim stanovništvom i Republiku Srpsku sa pretežno srpskim stanovništvom. Uspostavljeno je i posebno administrativno područje - Brčko Distrikt. Međunarodna zajednica predviđala je i poziciju Visokog predstavnika koji nadgleda provođenje civilnog dijela Dejtonskog sporazuma.

Tri etničke grupe dobile su pravo veta da zaštite svoje "vitalne nacionalne interese" kako bi se izbjegle tenzije i mogući sporovi. Od tada to također znači da članovi Predsjedništva i Doma naroda Parlamenta BiH mogu blokirati bilo koju odluku ako dotični "konstitutivni narod" vidi prijetnju vlastitim vitalnim interesima.

Nakon gotovo četiri godine rata, s više od 100.000 žrtava, preko dva miliona izbjeglica, masovnih silovanja, logora za ratne zarobljenike i genocida u Srebrenici, bosanskim Srbima dodijeljena je polovina Bosne i Hercegovine. Suočavanje sa počinjenim ratnim zločinima odvijalo se kao i danas teško, s puno muke i uz velike napore. Dejtonski sporazum favorizirao je u ovom segmentu glavne aktere ratnih zločina. Uprkos svemu, svi su odahnuli kad je ugovor potpisan.

Nakon gotovo četiri duge godine, međunarodna zajednica je sakupila polupane krhotine vlastitih slabosti iz rata u BiH - nažalost za mnoge ljude prekasno.

A Bosanci i Hercegovci su se morali iznova orijentisati. Prema Dejtonskom sporazumu, izbjeglice su imale pravo povratka svojim kućama, što je u novonastaloj situaciji značilo povratak u novostvorene, etnički podijeljene entitete. Međutim, u praksi je ovaj povratak na ognjišta u staru domovinu izgledao potpuno drugačije. Mnogi su odustali nakon godina neuspješnih pokušaja, prodali imovinu i odselili se. Zemlja se nastavila dijeliti i "čistiti".

Dejtonski sporazum je u osnovi oduzeo demokratska prava svim manjinama, one praktički ne postoje u Ustavu BiH, koji predviđa samo tri etničke grupe (Bošnjake-Muslimane, Hrvate i Srbe) kao konstitutivne narode. Osnovna prava mnogih Bosanaca i Hercegovaca izbrisana su Dejtonskim sporazumom i izopačena pravnim torzom.

Posljedice Dejtonskog sporazuma

Mora se reći da je Dejtonski sporazum učinio Bosnu i Hercegovinu nemogućom za upravljanje. Proveo sam godine proučavajući Dejtonski sporazum i Ustav Bosne i Hercegovine, koji je dio Sporazuma, i bezuspješno pokušavao izmijeniti Ustav za vrijeme svog mandata na funkciji visokog predstavnika 2006. godine. Svi su dejtonski pregovarači u to vrijeme znali da su Mirovni sporazum i u njega ugrađeni Ustav faktički prekomplikovani, nesavršeni i da u njima na svakom koraku postoji kamen spoticanja. Nadali su se međutim, kao što mi je Richard Holbrooke rekao tada u Daytonu, da će s vremenom, po potrebi i uz pomoć visokog predstavnika korak po korak mijenjati Sporazum.

Međutim, u posljednjih 25 godina nikome nije uspjelo, niti međunarodnoj zajednici, niti Bosancima i Hercegovcima da promijene Ustav, a time i Dejtonski sporazum. Tadašnji šef njemačke delegacije u Daytonu Wolfgang Ischinger rekao da je u ugovor trebala biti ugrađena klauzula o obaveznoj reviziji, tako da su promjene Dejtonskog sporazuma trebale biti izvršene nakon otprilike tri godine.

Današnja BiH je nestabilna, pravna država teško da postoji, korupcija je na visokom nivou, siromaštvo i socijalna nesigurnost neprestano rastu, a opadanje broja stanovnika, jer mladi i kvalifikovani ljudi odlaze iz BiH, godinama i gotovo nezaustavljivo. Dejtonski sporazum i Ustav BiH, međutim, ostaju nepromijenjeni, podrivaju demokratska prava i tako vode zemlju sve dublje u besperspektivnost i sve dalje od EU.

BiH - najveći gubitnik ratova u bivšoj Jugoslaviji

Međunarodna zajednica još uvijek nema konstruktivnu ulogu, podijeljena je, nezainteresirana i već godinama pravi iste greške kao i 90-ih. Je li zaboravljen strašni rat tog vremena? Međunarodna zajednica toleriše agresivnu i nacionalističku retoriku mnogih bh. političara, kojom se godinama veliča osuđene ratne zločince.

Ona bi mogla pozvati u pomoć visokog predstavnika naoružanog bonskim ovlastima da to promijeni ali ona to ne radi. Danas se posebno mora apelirati na odgovornost međunarodne zajednice da se ozbiljnije pozabavi Bosnom i Hercegovinom kako bi pronašla rješenje da izvede zemlju iz statusa quo koji nameće Dejtonski sporazum. Ili treba da dopustimo da se BiH jednostavno i nakon svega raspadne?

Snažni igrač Rusija, koja ima sopstvene interese, već se dugo miješa u situaciju u regionu i uglavnom koristi Srbiju kao produženu ruku da unese nemir u politički pejzaž i da se suprotstavi EU i SAD. Nedavni primjer nacionalističkih izgreba nakon izbora u Crnoj Gori trebao bi biti crvena linija za sve.

Bosna i Hercegovina je najveći gubitnik u takozvanim jugoslovenskim ratovima. "Snaga činjenica" već 25 godina od uspostave Dejtona određuje političko djelovanje i suživot u svim segmentima života u BiH - a to nema nikakve veze s pomirenjem i pravdom nakon rata. Naprotiv, Dejtonski sporazum zacementirao je put nacionalističkim i secesionističkim snagama u Bosni i Hercegovini, koje desetljećima teže razbijanju države.

Prije 25 godina, tadašnji predsjednik BiH Alija Izetbegović rekao je nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma: "I kažem svom narodu: Ovo možda nije pravedan mir, ali je pravedniji od nastavka rata. U situaciji poput ove, a u svijetu kakav jest, bolji mir nije moguće postići. Bog nam je svjedok da smo učinili sve što je u našoj moći da smanjimo nivo nepravde za našu zemlju i naš narod. "

Ali, svi znamo da bez pravde ne može biti trajnog mira. Vrijeme je da Bosna i Hercegovina iskusi pravdu, poručio je Schwarz-Schilling za [DW](#).